

CIV-CARE_P001_HPP005

Inzetmatrix Shared Decision Making (SDM)

Datum: 15 juni 2026**Versie:** v0.9**Status:** Concept - interne en externe richtlijn**Toepassing:** dossieranalyse, zorg, jeugdzorg, sociaal domein, herstel, governance, beleid en toezicht**Bestandsnaam:** CIV-CARE_P001_HPP005_Inzetmatrix_Position_Papers_v0.9.docx

1. Doel van deze inzetmatrix

Deze inzetmatrix beschrijft **wie welke CIV-CARE P001 HPP005 Position Paper gebruikt, wanneer en met welk doel.**

De matrix borgt een **consistente, proportionele en juridisch verdedigbare inzet** van de HPP005-reeks binnen dossiers en procedures waarin **Shared Decision Making, participatie, informed consent, menselijke regie** en **navolgbare besluitvorming** centraal staan.

De matrix is bedoeld voor:

- juristen en gemachtigden;
- bestuursorganen, gemeenten en toezichthouders;
- zorgprofessionals, jeugdzorgprofessionals en behandelaren;
- klachtencommissies en interne reflectietafels;
- rechtbanken (als leeswijzer bij bundelinzet);
- CIV-CARE redacties, waardencommissies en governance-teams.

2. Basisprincipe van inzet

De CIV-CARE P001 HPP005-reeks wordt **getrapt ingezet**:

1. Hoofdpositionpaper als startpunt en index;
2. Sub-positionpapers bij concrete signalen of toepassingsvragen;
3. Verdiepende sub-positionpapers bij cumulatie, escalatie of governancevragen.

Geen position paper staat op zichzelf.

Inzet vindt altijd **contextueel, proportioneel en onderbouwd** plaats.

HPP005 **vervangt geen feitenonderzoek**, professionele afweging, juridisch advies of rechterlijke toetsing, maar **structureert de beoordeling** van besluitvorming en participatie.

3. Inzetmatrix per document

3.1 Hoofdpositionpaper - altijd startpunt

Document

CIV-CARE_P001_HPP005_Shared-Decision-Making-als-Fundament-van-Legitieme-Besluitvorming (v0.9)

Wie gebruikt dit

- juristen / gemachtigden
- zorg- en jeugdzorgprofessionals
- bestuursorganen en gemeenten
- toezichthouders
- klachtencommissies
- rechtbanken
- CIV-CARE governance- en redactieteams

Wanneer

- bij besluiten die ingrijpend zijn voor burger, ouder, kind, cliënt of patiënt;
- bij signalen dat betrokkenen onvoldoende zijn gehoord of begrepen;
- bij onduidelijkheid over informed consent, keuzevrijheid of alternatieven;
- bij behoefte aan een overkoepelend kader voor participatie en besluitvorming.

Waarom

- indexeert de volledige SDM-reeks;
- plaatst participatie, toestemming en menselijke waardigheid in samenhang;
- activeert de juiste sub-positionpapers;
- maakt toetsing van besluitvorming navolgbaar en reproduceerbaar.

DE KAMER VAN SOCIALE WAARDEN

3.2 Begripsvorming en toestemming

A. Wat is Shared Decision Making?

Document

CIV-CARE_P001_SHPP005-01_Wat-is-Shared-Decision-Making (v0.9)

Wanneer inzetten

- bij introductie van SDM binnen een dossier, beleidsstuk of blogbericht;
- bij verwarring tussen informeren, consulteren en daadwerkelijk gezamenlijk beslissen;
- bij scholing, publieke uitleg of methodische verantwoording.

Waarom

- legt het begrippenkader vast;
- voorkomt dat SDM wordt gereduceerd tot een gesprekstechniek;
- maakt duidelijk wanneer besluitvorming werkelijk gedeeld is.

B. Informed Consent en Besluitvorming

Document

CIV-CARE_P001_SHPP005-02_Informed-Consent-en-Besluitvorming (v0.9)

Wanneer inzetten

- bij toestemming voor zorg, ondersteuning, behandeling of begeleiding;
- bij twijfel of informatie begrijpelijk en volledig is verstrekt;
- bij kwetsbaarheid door LVB, ASS, stress, taal, afhankelijkheid of machtsongelijkheid.

Waarom

- toetst of toestemming daadwerkelijk vrij en geïnformeerd was;
- verbindt begrijpelijke informatie aan autonomie;
- maakt zichtbaar of alternatieven zijn besproken.

3.3 Domeingerichte toepassing

C. SDM in de Gezondheidszorg

Document

CIV-CARE_P001_SHPP005-03_SDM-in-de-Gezondheidszorg (v0.9)

Wanneer inzetten

- bij medische of zorginhoudelijke behandelbesluiten;
- bij langdurige zorg, WvGGZ, Wzd of complexe behandelgeschiedenis;

- bij evaluaties waarin cliëntparticipatie moet worden gereconstrueerd.

Waarom

- verbindt SDM met informed consent en zorgvuldige behandelrelaties;
- helpt vaststellen of voorkeuren, risico's en alternatieven zijn besproken;
- biedt een kader voor menselijke maat in zorgbesluiten.

D. SDM in Jeugdzorg en Gezinscontext**Document**

CIV-CARE_P001_SHPP005-04_SDM-in-Jeugdzorg-en-Gezinscontext (v0.9)

Wanneer inzetten

- bij vrijwillige hulp, drang, OTS, uithuisplaatsing of voogdij;
- bij spanning tussen ouderstem, kindstem, professional en instelling;
- bij dossiers waarin “over” het gezin is gesproken in plaats van “met” het gezin.

Waarom

- borgt dat ouder en kind niet worden gereduceerd tot dossierobject;
- maakt participatie en hoor-wederhoor zichtbaar;
- verbindt SDM met proportionaliteit en rechtsbescherming.

E. SDM binnen Gemeenten en Sociaal Domein**Document**

CIV-CARE_P001_SHPP005-05_SDM-binnen-Gemeenten-en-Sociaal-Domein (v0.9)

Wanneer inzetten

- bij Wmo, Participatiewet, gemeentelijke toegang of maatwerkvoorzieningen;
- bij participatieprocessen waarin de burger formeel is gehoord maar feitelijk weinig invloed had;
- bij beleidsduiding over burgerparticipatie en menselijke maat.

Waarom

- maakt onderscheid tussen formele inspraak en betekenisvolle invloed;
- helpt motivering en alternatieven te toetsen;
- versterkt bestuurlijke navolgbaarheid.

3.4 Macht, technologie en governance

F. Macht, Ongelijkheid en Pseudo-participatie

Document

CIV-CARE_P001_SHPP005-06_Macht-Ongelijkheid-en-Pseudo-participatie (v0.9)

Wanneer inzetten

- bij signalen van schijnparticipatie;
- bij besluitvorming onder afhankelijkheid, druk, dreiging of informatieachterstand;
- bij dossiers waarin bezwaar of afwijkende visie als weerstand wordt geïnterpreteerd.

Waarom

- maakt machtsasymmetrie zichtbaar;
- voorkomt dat participatie als legitimatie achteraf wordt gebruikt;
- activeert kritische toetsing van procedurele eerlijkheid.

G. Digitale Ondersteuning van SDM

Document

CIV-CARE_P001_SHPP005-07_Digitale-Ondersteuning-van-SDM (v0.9)

Wanneer inzetten

- bij AI-ondersteunde dossieranalyse;
- bij digitale besluitondersteuning, portals, SSI, dashboards of triage-instrumenten;
- bij vragen over transparantie, broncontrole en menselijke regie.

Waarom

- borgt dat technologie ondersteunt en niet vervangt;
- verbindt AI-ondersteuning aan menselijke regie;
- maakt digitale beslislogica toetsbaar en uitlegbaar.

H. Governance, Ethiek en Toekomstbestendigheid

Document

CIV-CARE_P001_SHPP005-08_Governance-Ethiek-en-Toekomstbestendigheid (v0.9)

Wanneer inzetten

- bij organisatiebeleid, toezicht, waardencommissies en governance-ontwerp;
- bij structurele toepassing van SDM binnen publieke of zorgorganisaties;
- bij implementatie van SDM als vaste besluitvormingsnorm.

Waarom

- verankert SDM als governanceprincipe;
- voorkomt vrijblijvendheid of projectmatige toepassing;
- verbindt besluitvorming aan legitimiteit, ethiek en duurzaamheid.

4. Relatie met de CIV-CARE Blogreeks 2026

De HPP005-reeks wordt **vanaf Blog 2** gebruikt als **expliciet analysekader** voor menselijke regie, participatie, broncontrole en reproduceerbare besluitvorming. De onderstaande blogberichten vormen de primaire publicatieroute waarin SDM thematisch kan worden toegepast.

- **Blog 1 - Eerst ordenen, dan oordelen:** <https://www.dekvs.nl/eerst-ordenen-dan-oordelen-civ-care-triage-dossieranalyse/> - HPP005 als achtergrondkader voor ordening vóór beoordeling.
- **Blog 2 - Werken met de CIV-CARE Prompt:** <https://www.dekvs.nl/werken-met-de-civ-care-prompt-dossieranalyse-ai-position-papers/> - HPP005 en SHPP005-01 als basis voor AI onder menselijke regie.
- **Blog 3 - Drang, OTS en Uithuisplaatsing:** <https://www.dekvs.nl/drang-ots-en-uithuisplaatsing-besluitvorming-en-proportionaliteit/> - SHPP005-04 en SHPP005-06 voor participatie, ouderstem en machtsasymmetrie.
- **Blog 4 - Voogdij en langdurige jeugdbescherming:** <https://www.dekvs.nl/voogdij-en-langdurige-jeugdbescherming-continuïteit-en-rechtsbescherming/> - SHPP005-04 en SHPP005-08 voor continuïteit, vertegenwoordiging en governance.
- **Blog 5 - Huiselijk Geweld en Relatieve Veiligheid:** <https://www.dekvs.nl/huiselijk-geweld-en-relatieve-veiligheid-feiten-context-en-herstel/> - SHPP005-06 en SHPP005-08 bij spanning tussen veiligheid, participatie en herstel.
- **Blog 6 - LVB en ASS:** <https://www.dekvs.nl/lvb-en-ass-communicatie-dossiervorming-en-begrip/> - SHPP005-02 en SHPP005-04 voor begrijpelijke informatie en keuzevorming.
- **Blog 7 - De 18+ Transitie:** <https://www.dekvs.nl/de-18-plus-transitie-van-jeugdhulp-naar-volwassenheid/> - SHPP005-03, SHPP005-05 en SHPP005-08 bij overgang naar volwassenenzorg.
- **Blog 8 - WvGGZ en Verplichte Zorg:** <https://www.dekvs.nl/wvggz-en-verplichte-zorg-proportionaliteit-en-menselijke-waardigheid/> - SHPP005-02, SHPP005-03 en SHPP005-08 bij verplichte zorg en menselijke waardigheid.
- **Blog 9 - Curatele, Beschermingsbewind en Mentorschap:** <https://www.dekvs.nl/curatele-beschermingsbewind-en-mentorschap-bescherming-en-zelfbeschikking/> - SHPP005-02, SHPP005-06 en SHPP005-08 bij vertegenwoordiging en zelfbeschikking.

- **Blog 10 - Van Dossier naar Inzicht:** <https://www.dekvs.nl/van-dossier-naar-inzicht-civ-care-analyse-en-herstel/> - HPP005 volledig als afsluitend besluitvormings- en toetsingskader.

5. Casusgerichte inzet

A. Jeugdbescherming

Inzetten

- HPP005
- SHPP005-02
- SHPP005-04
- SHPP005-06

Doel

- beoordelen of ouders en kinderen daadwerkelijk betrokken zijn geweest;
- onderzoeken of alternatieven zijn besproken;
- vaststellen of sprake is van schijnparticipatie of machtsasymmetrie.

B. Gezondheidszorg

Inzetten

- HPP005
- SHPP005-02
- SHPP005-03

Doel

- toetsen van informed consent;
- reconstrueren van behandelbesluiten;
- beoordelen van begrijpelijkheid en keuzevrijheid.

C. Wmo en gemeenten

Inzetten

- HPP005
- SHPP005-05
- SHPP005-06
- SHPP005-08

DE KAMER VAN SOCIALE WAARDEN

Doel

- toetsen van burgerparticipatie;
- analyseren van motivering en alternatieven;
- borgen van bestuurlijke navolgbaarheid.

D. Mentorschap, bewind en curatele

Inzetten

- HPP005
- SHPP005-02
- SHPP005-06
- SHPP005-08

Doel

- onderscheiden van vertegenwoordiging en stemvervanging;
- toetsen van autonomie;
- analyseren van proportionaliteit.

E. Langdurige zorg en 18+ transitie

Inzetten

- HPP005
- SHPP005-03
- SHPP005-05
- SHPP005-08

Doel

- beoordelen van cliëntparticipatie;
- toetsen van overdracht en continuïteit;
- borgen van netwerkbetrokkenheid.

6. Slot: juridische inzetdiscipline

De CIV-CARE P001 HPP005-reeks:

- wordt niet overmatig, maar gericht en proportioneel ingezet;
- functioneert als samenhangend normatief systeem;
- vervangt geen feiten, maar structureert de beoordeling van besluitvorming;
- vervangt geen juridisch advies, professionele afweging of rechterlijke toetsing;
- versterkt navolgbaarheid, toetsbaarheid en menselijke waardigheid.

Deze inzetmatrix fungeert als **vaste leidraad** voor consistente, gezaghebbende en **rechtsstatelijk verantwoorde toepassing** van Shared Decision Making binnen CIV-CARE P001.

CIV-CARE – Kamer van Sociale Waarden

opgesteld door:

Alexander Groenheide
Voorzitter | Stichting De kamer van Sociale Waarden
Menselijke waardigheid als fundament.

info@dekvsw.nl | www.dekvsw.nl

 06 53 44 50 54

 Laurastraat 87, 6471 JJ Eygelshoven

 KVK: 97098817 | RSIN: 867909274

W: DeKvSW.nl

CIV initiatieven:

CIV-CARE.nl | CIV-RAMP.nl | CIV-CAMP.nl | CIV-CALL.com

Burgerschapseducatie/ theater en filmeducatie: Ubuntukids.nl

DE KAMER VAN SOCIALE WAARDEN